

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯКомисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

№ 52**София, 18.02.2022 година**

Днес, 18.02.2022 г. от 10:35 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в състав „Енергетика“, ръководено от председателя Станислав Тодоров.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, А. Иванова – директор на дирекция „Природен газ“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“ и експерти на КЕВР.

С. Тодоров:

Днешният дневен ред има само една точка, която е пред Вас. Предлагам да гласуваме така предложения дневен ред. Има ли против?

А. Йорданов:

Аз имам един чисто процедурен въпрос. Във въведението на доклада е посочено, че заявлението на „Булгаргаз“ е с гриф „търговска тайна“ или т. нар. защитена по закон информация. В този смисъл за провеждане на заседания, при които се разглежда такава информация има съответно предвиден ред и в Правилника, и в Закона. Те не са закрити заседания. Това са закрити заседания при затворени врати, доколкото помня. В този смисъл самото закрито заседание, ако ние уважим претенцията на „Булгаргаз“ за наличие на защитена по закона информация, както и процедурата нататък, следва да следва реда за разглеждане на такава информация. Очаквам от работната група да изрази становище и вторият въпрос, доколкото Комисията е административният орган, който преценява дали да уважи претенцията на заявителя за наличие на търговска тайна, или не – следва да ни се даде и съответно малко по-подробна информация кое точно с какви мотиви е класифицирано от заявителя като търговска тайна, тъй като става въпрос за обществен доставчик.

С. Тодоров:

Благодаря, г-н Йорданов! Нека да дадем пет минути на работната група да формира и изрази становище по начина на провеждане на това заседание и основателността на искането заседанието да бъде при закрити врати.

Колеги, да се фокусираме на кои обстоятелства и факти във заявлението са търговска тайна, така че да може да ги имаме предвид.

Колеги, предполагам, че вече имате някаква представа за естеството на въпроса. Бихте ли уточнили колко време ще Ви отнеме да формирате и изразите позиция. Ако

Ви е необходимо повече време от няколко минути, може да отложим заседанието за по-късен час.

Прекъсваме заседанието, докато работната група формира становище по поставените въпроси от г-н Йорданов.

Заседанието прекъсва в 10:42 часа.

Заседанието продължава в 12:06 часа.

С. Тодоров:

Колеги, обявявам продължаване на закрито заседание на КЕВР в състав „Енергетика“ на 18.02.2022 г., което започна в 10:30 часа с разглеждане на:

Доклад с вх. № Е-ДК-148 от 15.02.2022 г. относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-10#1 от 08.02.2022 г. за утвърждаване на цена за месец март 2022 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдителни на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Само за протокола: Комисията е в пълен състав, има кворум. Това е единствената точка от дневния ред. Колеги предлагам да приемем така предложението дневен ред.

*Дневният ред е приет с **три гласа „за“** (Станислав Тодоров – за, Александър Йорданов – за, Благой Голубарев – за), от които **два гласа** (Александър Йорданов и Благой Голубарев) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.*

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-ДК-148 от 15.02.2022 г. относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-10#1 от 08.02.2022 г. за утвърждаване на цена за месец март 2022 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдителни на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.

Работна група: Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Грета Дечева, Михаела Андреева, Хриси Йорданова, Александра Димитрова, Рада Башлиева

По т. 1. Комисията започна разглеждането на доклад с вх. № Е-ДК-148 от 15.02.2022 г. относно **заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-10#1 от 08.02.2022 г. за утвърждаване на цена за месец март 2022 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдителни на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия.**

Изказвания по т. 1.:

С. Тодоров:

Г-жа Тахир, моля да представите резюме на доклада пред Комисията.

Р. Тахир:

С подаденото заявление на 08.02.2022 г. „Булгаргаз“ ЕАД е предложило цена в

размер на 107,96 лв./MWh (без цени за достъп, пренос, акциз и ДДС), която цена включва и компонента за дейността „обществена доставка“ в размер на (...) лв./MWh и компонента „задължения към обществото“ в размер на (...) лв./MWh. Тази цена следва да се утвърди, считано от първо число на месеца, за който е утвърдена. За месеца, който ще се прилага:

Съгласно чл. 33 в едномесечен срок, преди подаване в Комисията на заявлението за нови цени, общественият доставчик оповестява в средствата за масова информация доказателства. Такива доказателства са дадени. Аз ще се спра на основните моменти. Първо, имаме анализ на данните и документите, които са представени:

1. Заявени прогнозни количества природен газ от внос за вътрешния пазар и от запаси природен газ.

Общото количество за месеца се образува по заявките на всички клиенти на „Булгаргаз“ ЕАД и те са в размер на (...) MWh. По дейностите на „Булгаргаз“ те са разделени – (...) MWh или 52,42% за дейността „обществена доставка“; за програма за освобождаване на природен газ – (...) MWh или 8,87%; по двустранните договори – (...) MWh или това са 38,72%. Това общо количество от (...) млн. следва да се достави, като се прави преценка, по кои договори на „Булгаргаз“ ЕАД. Като това общо количество, първо, е заявено по договора с Азербайджан и количеството е (...) MWh. Това са 31 дни по (...) MWh, които са съгласно (...) споразумение, сключено между „Булгаргаз“ ЕАД и азербайджанската страна. Следващото количество е от добив от ПГХ „Чирен“, което е (...) и това е съгласно... „Булгаргаз“ ЕАД ни е дало справка, от която е видно, че това е количеството останало в Чирен, след това, предвиденото за февруари и всъщност... а пък и капацитетните продукти – всичко е до края на м. март... Това, което е разпределено от „Булгартрансгаз“ ЕАД по график до края на март. Останалото количество до (...) млн. е допълнено по договора с „Газпром“ – (...) MWh. По този начин, първо, се получават заявките за всичките дейности, след това се преценява по кои доставчици и откъде да се купят тези количества.

Ще са спра (може би накратко) на условията по договорите за доставка. Подредили сме ги, първо, най-големите количества, понеже са от „Газпром“. Доставната цена представлява една хибридна формула, в която (...) % е петролната компонента и (...) % хъбовата компонента. В основата на петролната компонента са цените на алтернативните горива – на мазут със съдържание на сяра 1% и газьол със съдържание на сяра 0,1%. Тази петролна компонента се изчислява на тримесечие, т.е. тя вече е изчислена за януари, февруари и март и има една и съща стойност и тази стойност е (...) USD/MWh. Хъбовата компонента се изчислява всеки месец, като в нейната основа е индекс (...) на (...) хъб, като за м. март стойността е (...) USD/MWh, при индекс (...) в размер на (...) EUR/MWh, публикуван на 07.02.2022 г. в електронното издание (...) и е взет и усреднен курс евро/щатски долар на (...) към 07.02.2022 г., в размер на (...) EUR/USD. Имайки предвид петролната компонента в размер на (...) USD/MWh и хъбовата компонента: (...) USD/MWh, доставната цена е в размер на (...) USD/MWh. При утвърждаването на цената от 01.03.2022 г. следва да бъдат съобразени стойността на индекса в последния работен ден на месец февруари и данните за средномесечния курс на (...) за месец февруари в края на последния работен ден. Това е по договора с „Газпром“.

Второто е по договора с азербайджанска компания. Основа в тази формула са също алтернативните горива (може би пропуснах да кажа за петролната компонента – вземат се (...) месеца назад, като на „Газпром“ са от месец (...) до месец (...). Разликата с Азербайджан е, че тук се вземат също за (...) месеца назад, но от месец (...) до месец (...). Всичко това е по условията на договорите, които са сключени. Доставната цена на Азербайджан се изчислява в размер на (...) USD/MWh. И тази цена е една и съща за януари, февруари и март. Тя също е на тримесечие, като разликата: към тази цена се добавят други разходи. Едните разходи са (...). (...) Те са изчислени в размер на (...) USD/MWh. Следващите са разходи за (...), които също се дължат на азербайджанската

компания. Те са изчислени в размер на (...) USD/MWh и (...) разходи, които са към (...) и те са в размер на (...) USD/MWh. Предвид доставната цена от Azerbaijan и тези допълнителни разходи, цената по договора с Azerbaijan възлиза на (...) USD/MWh, но тези количества, за да стигнат до Кулата/Сидирокастро, „Булгаргаз“ ЕАД резервира капацитет в DESFA (гръцкият преносен оператор) от Неа Месимврия до Сидирокастро/Кулата. И всъщност „Булгаргаз“ ЕАД е резервирал този капацитет, тримесечен. Той е резервиран за първото тримесечие и изчислявайки разходите: те възлизат в размер на (...) лв. Тези капацитети се резервират на..., посочили сме на кои платформи. В този месец март, който е последният за добив от „Чирен“, има и предвидени количества, които Ви казах, че по данни на „Булгаргаз“ ЕАД ще са останали в Чирен, като цената на добития газ се определя по прогнози за целите на ценообразуването, като база се използва цената на природния газ от ПГХ „Чирен“, след края на нагнетателния период, която не се променя до края на добивния.

Всъщност ние имаме предоставена информация от „Булгаргаз“ ЕАД, извлечение от тяхната счетоводна система, като отчетна стойност, за ноември и декември. Тази цена на енергията, на газа, която е нагнетен е (...). Към нея се добавят вече прогнозни разходи за изходен капацитет, пренос, такса, неутралност при балансиране, които се изчисляват съгласно тарифите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за съответния месец и тези тарифи те са различни за всеки месец. Окончателната цена за добив вече излиза, след като е добит газът и са осчетоводени всички разходи.

Само искам да кажа, понеже имаме отчетни данни за декември: това, което е влязло в цените за декември, разликата между прогнозната и отчетната цена за добив от „Чирен“ е (...), между прогнозната, която е залегнала в цените и това е (...), и разликата отива, когато изчисляваме положителна и отрицателна разлика. Осреднен валутен курс на БНБ спрямо чуждестранната валута, т.е. долари в конкретния случай, е в размер на 1,72906 лв. за 1 щ.д. и е изчислен съгласно Наредбата. При изчисляването на компонента за дейността „обществена доставка“, която е изчислена в размер (...) лв./MWh, представлява 0,6851% от компонента цена на вход на газопреносните мрежи. При изчисляването на тази компонента, само да кажа, имаме модел, в който се залагат само количествата за дейността „обществена доставка“ и цената на входа и всъщност излиза тази компонента. Тя е за регулирания пазар, за крайните снабдители и топлофикациите. Следващата компонента е компонента за...

С. Тодоров:

Извинявам се, бихте ли повторили последното изречение? По отношение за кои количества се начислява тази компонента?

Р. Тахир:

Само количествата за дейността „обществена доставка“, която е предназначена за клиентите, за крайните снабдители и за, както е по закона, лицата, имащи лицензия за производство и пренос на топлинна енергия. Там се слага само това количество в тази компонента.

С. Тодоров:

Значи тази компонента се начислява само върху цената, която се фактурира на битовите потребители и топлофикациите?

Р. Тахир:

Точно така, да.

С. Тодоров:

Тя не се начислява върху количествата за индустриални потребители по дългосрочни договори и за количествата, които са по програмата за освобождаване на газ?

Р. Тахир:

Само да направя едно уточнение тук.

С. Тодоров:

Преди да направите уточнението, бихте ли отговорили на моя въпрос?

Р. Тахир:

Да, компонентата „обществена доставка“ не се начислява за Програмата за освобождаване, не се начислява и за двустранните договори.

С. Тодоров:

Благодаря! Продължете.

Р. Тахир:

Добре, да продължа по отношение на компонента за „компенсиране на разходи към обществото“. Тя се изчислява в годишен аспект. Слагат се всички прогнозни количества – 20% върху всички прогнозни количества на всички клиенти на „Булгаргаз“ ЕАД и от другата се слагат отчетните данни и всеки месец след представяне на фактурите се актуализира. Изчислената компонента е в размер на (...) лв./MWh. Тя се начислява на всички клиенти и по трите дейности.

Предвид всичко гореизложено, разходите за закупуване на природен газ възлизат на (...) лв. Разделено на всички количества – (...), цената на вход е (...) лв./MWh. Това е цената на входа. Тя се образува съгласно чл. 17, ал. 3, изречение второ, за всички клиенти, като тук е моментът да кажа: след тази цена на вход вече за регулирания пазар се начислява компонента „обществена доставка“ и компонента „задължения към обществото“. Тази цена на вход е в основата на цената на търговете, които се провеждат по Програмата за освобождаване и на актуализираната цена от търговете. Към тази цена вече се добавят условно-постоянните разходи, които са за Програмата за освобождаване и други компоненти, а на другите, които са двустранните договори, също условно-постоянните за тях и другите, но задължения за обществото – също. Към тази цена на вход от (...) се добавят, казах вече, че е (...) лв./MWh. Получава се (...) лв./MWh. Към тази цена, като се добави и компонента за задължения към обществото – се получава крайната цена – 107,96 лв./MWh. С тази цена, съгласно чл. 21, ал. 2 от Наредбата, се променят и цените за продажба на природен газ от крайните снабдителите и сме приложили таблица, в която е показано как се променят цените на крайните снабдителите.

Предвид всичко изложено и на основание чл. 13, ал. 5, т. 2 и чл. 30, ал. 1, т. 7 и т. 8, и чл. 35 от Закона за енергетиката, чл. 11а, чл. 17, чл. 21 и чл. 34, ал. 2 от Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ, чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме КЕВР да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;

2. Да определи дата, час и място за провеждане на открито заседание за разглеждане на доклада по т. 1, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията. Откритото заседание да бъде проведено по реда на Решение по Протокол № 175 от 05.08.2020 г., т. 8 на Комисията за енергийно и водно регулиране;

3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи „Булгаргаз“ ЕАД или други упълномощени от тях представители на дружеството.

С. Тодоров:

Благодаря за доклада. Колеги, имате ли някакви въпроси по доклада или предложения?

А. Йорданов:

Благодаря Ви, г-н Председател. Аз вече на този етап имам въпроси по същество. Първият ми въпрос е:

В доклада не виждам информация за положителни или отрицателни разлики от предходни ценови периоди и с натрупване такава, естествено, което всъщност е единственият инструмент на регулатора да влияе на цените, тъй като цените на страните са определени с формули по двата дългосрочни договора.

Второ, една забележка да обърна към работната група. Когато „Булгаргаз“ ЕАД тегли природен газ от „Чирен“, той няма цена, защото тегли собствения си природен газ, а има себестойност, ако трябва да правим разлика между *цена* и *себестойност*. Същото ще го отнесе и към онази компонента „*цена на вход*“ (която продължава да е така изписана в разпоредбата) и да създава предпоставка за прехвърляне на разходи от една дейност на „Булгаргаз“ към друга.

Гарантирате ли, че чрез цената на вход и общото изчисляване на количества, които „Булгаргаз“ ЕАД съхранява в Чирен, справедливо се разпределят разходите за съхранение между всички клиенти? Той съхранява за тези с неравномерно потребление. Гарантирате ли, че справедливо, с оглед на това кой предизвиква разхода, равномерно се разпределят? Именно поради това смесване на дейности, количества. Мога и други примери да Ви дам.

В този смисъл това е първото, което ми липсва. Говорим за положителни и отрицателни разлики, за предходни периоди и с натрупвания, т.е. това е единственият начин, по който регулаторът би могъл да измени предложената цена от „Булгаргаз“. Другото е проста математика.

Второто нещо, което не ми става ясно от доклада, но то е посочено: „Булгаргаз“ ЕАД е купувал капацитет за нагнетяване в „Чирен“ и съответно е нагнетявал допълнителни количества за предходен период, а виждам, че и сега има сделки, с които е купил от други... не говоря за купените от „Булгаргаз“. Говоря за купените от (...), от (...), Вие сте го посочили в доклада. Само че на мен не ми става ясно защо „Булгаргаз“, поради каква необходимост, и тук липсва обяснение, купува капацитет за съхранение от други участници на пазара. Не му достига капацитета или съответно разходвал го е преди това? Какъв е проблемът и защо това се налага? Това са допълнителни разходи. Може би трябваше да им зададете тези въпроси преди и може би трябваше да го отразите и в доклада, защото аз така не се чувствам уверен в това, което ми предлагате като решение.

С. Тодоров:

Благодаря, г-н Йорданов. Моля тези въпроси да бъдат записани и работната група или сега в заседанието да каже дали може да отговори на тях, или има нужда от допълнително време и анализ. Г-н Голубарев, имате ли въпроси или коментари?

Благодаря, аз имам няколко въпроса. Доколкото виждаме и това е моето очакване, че в ролята си на обществен доставчик, чийто смисъл е това заседание, „Булгаргаз“ би трябвало да формира своята цена на регулиран пазар на принципа на най-ниски разходи.

Имаме ли сигурност, това е моят въпрос към работната група, че „Булгаргаз“ е положил това усилие? Какви са алтернативите? Те по-скъпи ли са, или тези три източника (които са посочени в доклада) са единствено възможните? Това е първият ми въпрос.

Вторият ми въпрос е: Как са разпределени количествата, каква е логиката и

принципът за тяхното разпределение? За мен е странно защо от най-евтиния от трите вземаме най-малко количества, а от най-скъпия източник вземаме десет пъти повече количества. Какво предопределя това разпределение на количествата и защо поне на пръв поглед изглежда, че това не се прави в интерес на потребителя? За мен от най-евтиният източник би трябвало да вземем най-голямо количество и само ако не можем да вземем достатъчно, за да можем да задоволим потреблението на регулирания пазар, би трябвало да вземаме от по-скъпи източници. Това е вторият ми въпрос.

Третият ми въпрос по количествата е: не съм сигурен дали разбрах правилно, вторият по привлекателност като цена източник е добивът от „Чирен“. Тези количества максималните, които могат да се вземат през м. март ли са, или ще останат и други количества за м. април, които са предвидени за регулирания пазар за м. април? Това е третият ми въпрос.

Четвъртият ми въпрос е по отношение на цените. Обяснихте как се формират цените по договора с „Газпром“, обяснихте как се формират цените по договора с азербайджанска компания. Там нямам въпроси. Не мога да разбера как е формирана цената от източник „Чирен“. Някой ако може да ми обясни как тези (...) лв. са постигнати. От какво се образуват, как е формирана тази цена и защо не са 6 лв., например, или защо не са 600 лв.? Това е другият ми въпрос.

И само може би да се присъединя към въпроса на г-н Йорданов. В тези (...) лв. най-вероятно има компонента съхранение. Бих искал да разбера и да имам сигурност, че компонентата съхранение се отнася само за количествата, които са били съхранявани за нуждите на регулирания пазар.

Това са моите въпроси. Може да вземете отношение веднага, ако, естествено, имаме отговори на тях, но моля да започнете с въпросите на г-н Йорданов.

А. Йорданов:

Това, което зададох като въпрос, за мен възникна още един допълнителен въпрос. Съгласно НРЦПГ (чл. 17 е въпросният член, който урежда регулирането на цената на обществения доставчик), тази цена на вход, въз основа на която се правят всички изчисления нататък, е дефинирана като цена, формирана от всички количества, внесени и съответно ползвани от „Чирен“, предназначени за потребление на вътрешния пазар. Това предполага, че „Булгаргаз“ не би следвало (както по свободно договорени цени, така и от количествата, предназначени за регулиран пазар) въобще да продава природен газ за експорт. Само че факт е, че това нещо се случва – дали когато генерира някакви излишества във връзка с балансирането, дали когато по Програмата за освобождаване на природен газ предложи в два последователни търга за потребление във вътрешен пазар и на третия вече продава за експорт. Моля, работната група: предвид променените обстоятелства на пазара, наличието на Програма за освобождаване, наличието на две газови борси и наличието на лицензия за търговия, издадена на „Булгаргаз“ ЕАД, отново да преразгледа: първо, формулировката за цена на вход, и второ, въобще подхода към регулиране на тази цена, тъй като за мен тази дефиниция предизвиква и ще продължава да предизвиква още по-големи недоразумения по повод утвърждаване на цената на „Булгаргаз“ като обществен доставчик. Да не говорим, че нататък „Булгаргаз“ обвързва на практика дори и договорите си по свободно договорени цени отново с цената на вход, която е заявил към регулатора. Нима не знаете, че договорите им са такива, двустранните? Кое то на практика го лишава от..., т.е. предпазва го от риска да загуби от сделки на свободен пазар, но го лишава и от инициативата да продава на адекватни цени на свободен пазар, съобразно спотовите пазари и да печели от това. Така че, много Ви моля, то е свързано с изменение в Наредбата, разбира се, и съответната процедура, но ние понеже този спор го водихме и преди последното изменение на Наредбата и той се случи в този вид, в който сега го обсъждаме, много Ви моля занапред да имаме предвид тази ситуация.

Р. Тахир:

Може ли, г-н Председател?

С. Тодоров:

Заповядайте, но уточнявайте за кой въпрос отговаряте, за да има проследимост.

Р. Тахир:

Да! Може ли от последния. Да, има променена ситуация. Наредбата не е променяна от 03.12.2019 г. Има две години раздвижване. Не е в правомощията на работната група да направи това или онова. След като тръгне процедура за промяна на Наредбата, тогава всички тези моменти би следвало да се изчистят и да се вземат новите реалности на пазара. Абсолютно сме съгласни с това, че трябва да има промяна. Има доста неща, които трябва да се променят и са остарели. В това няма спор. Сега искам да кажа по отношение на положителната и отрицателната разлика. Тъй като последните фактури за декември получихме много късно – за декември получихме в края на януари, в общи линии ние сме ги обработили, но още ми се иска да проверим малко. Подходът на предишната комисия беше, тъй като постоянно има движение – дали е на плюс или е на минус „Булгаргаз”, и в тази връзка подходът, който се възприе е да премине цялата година, да се избегнат тези флукутации, и накрая да се види дали има плюс или минус. Сега без напълно да съм проверила всички цифри, но мисля, че са горе-долу така, резултатът за 2021 на „Булгаргаз” ЕАД е (...) лв. Говорим само за дейността обществена доставка, т.е. имаме отрицателна разлика и ако следва нещо да коригираме цените, това означава да ги вдигаме. Затова в момента не пишем нищо в доклада и не предлагаме. Подходът.. Аз просто казвам какъв е бил подходът. Тази комисия може да реши друг подход да ... Когато няма да има корекция в цената с тази положителна или отрицателна разлика, възприе се подходът да не пишем в този доклад.

Р. Тахир:

Не, не е от това. Корекцията беше направено преди входа. Момент, искам и нещо в тази връзка да Ви кажа. Както сега цената се изчислява на вход, така и при отчитане на отчетните данни тази цена се изчислява на вход за всички клиенти на „Булгаргаз”. След нея следва една таблица, която е само за дейността обществена доставка, отчитайки само количествата от дейността обществена доставка, реализирани на вътрешния пазар.

Не, не, аз Ви разбрах. Не сме направили този анализ. Може би ще трябва да го направим, но от какво точно се е получило – в момента едно от нещата е валутният курс, (...), другото е (...). Но трябва задълбочено да се направи анализ, да се види, да се сравни моделът за цени с отчета. Искам само едно да кажа. От всички доставчици фактурите пристигат за всички количества на „Булгаргаз”, т.е. те не са разделени за дейността обществена доставка, Програма и т.н. Всъщност след като са направени на входа, се правят допълнителна информация, които се дават, се разделят количествата – кои са за вътрешния пазар, кои са за нагнетяване, именно от тях има... към отчетите обаче, има и сега мога да Ви кажа. Може би ще отговоря на някой въпрос. Нагнетявано през 2021 г. е от м. май до м. октомври (това са месеците на нагнетяване). Нагнетени са количества (за май казвам), от договора с „Газпром“, от договора с азербайджанска компания и договор, който е сключил „Булгаргаз” с (...), т.е. всички количества, които са постъпили, след това е определено за „Чирен“ нагнетяване и върху всички количества се правят пропорции. Тоест по договора с „Газпром“ – общото количество, по договора с Азербайджан – общото количество и така се получават едни коефициенти. С тези коефициенти се умножават количествата за „Чирен“, които са нагнетени. По този начин се разпределят, т.е. от всички количества, които постъпват, пропорционално една част се заделя за „Чирен“, а не от този договор или от онзи договор. Явно такава е възприета методика от „Булгаргаз”. За юни месец например

искам да кажа, когато имаше ремонтни дейности, има купени освен от „Газпром“, освен от Азербайджан, от (...), от (...), от (...) договора, от (...). Всичките тези количества са разпределени пропорционално и от всички договори са влезли количества в „Чирен“. Юли месец са само двата договора и от (...). Август месец имаме освен двата договора, (...) и (...). По този начин, искам да кажа, правят се пропорции според входираното количество и се нагнетяват в „Чирен“. Цените тук са и в долари, и в евро, и в лева. В лева не виждам сега в момента... Има дори цени, които са стигнали до (...) лв., това исках да кажа. По този начин се нагнетява в „Чирен“ и това, което обясних: Всичко това в края на октомври... може, ако искате, ще искаме извадка от тяхната счетоводна система такава, каквато са ни я дали при отчетните данни. Те всеки месец има начално, крайно салдо, цена на газа в „Чирен“.

А. Йорданов:

Първо, това цялото нещо следваше да бъде обяснено в доклада, защото докладът е предназначен за наша увереност, а не Вие да си го знаете и да ни го докладвате сега. Второ, заявлението, което постъпва от „Булгаргаз“, за утвърждаване на цена съответно не е необходимо едно към едно Вие да ни го пренесете в доклада, без да изразявате никакво отношение към него. Аз не видях тези неща, за които попитах. Аз в доклада не намирам никаква информация и никакъв анализ. Сега ни ги съобщавате, вадите ги от някакви справки, които си носите и ни ги съобщавате. Ние въз основа на какво да вземем решение тогава? Аз не мога да разбера! Ако съпоставим заявлението и доклада, аз честно да Ви кажа, докладът прилича на преписано заявление.

Р. Тахир:

Вие заявлението виждали ли сте го?

А. Йорданов:

Ами, да!

Р. Тахир:

То какво представлява? Заявление за цена плюс обосновка...

А. Йорданов:

Плюс приложение...

Р. Тахир:

Плюс приложение. И определено не е докладът (...) заявлението.

А. Йорданов:

Сега не спорим. Аз Ви казвам на мен какви аргументи ми липсват, за да си формирам аз мнението по повод на предложената от „Булгаргаз“ цена.

Р. Тахир:

Ние в доклада сме посочили за всеки елемент дали отговаря на Наредбата, или не. Тези въпроси, които Вие специално зададохте, аз Ви отговорих защо не сме – за положителните и отрицателните разлики...

А. Йорданов:

Вижте! Вие това трябва да ни го съобщите, независимо от това какво Комисията ще реши да прави – да възстановява недостиг от предходни периоди или съответно да отнема това, което е положителна разлика от предходни периоди. Това трябва да ни се съобщи. Освен всичко друго: не само да ни го съобщите, а трябва съответно да разполагаме със сигнали защо се е стигнало до това салдо. Не – ние си го знаем и вие

гадайте какво се случва.

С. Тодоров:

Указанието на колежата Йорданов е следното: Във всеки месечен доклад да има текущо салдо на този баланс с обяснение от девиацията от последния месец. Дали това ще влезе в решението е друг въпрос, но Комисията трябва да е наясно с това как стоят нещата.

Р. Тахир:

Мога ли да продължа?

С. Тодоров:

Заповядайте!

Р. Тахир:

По отношение на защо „Булгаргаз“ ЕАД е купило капацитети. Нали така беше следващият въпрос? Ние във всички доклади от август месец сме посочвали защо „Булгаргаз“, (...) и „Булгартрансгаз“ са сключили тристранно споразумение. Това „Булгаргаз“ на открити заседания го обяснява: защото (...) е част от плана, затова явно не са им достигнали пари и затова са се разбрали „Булгаргаз“ да може да нагнети газ и да има сигурност и непрекъснатост на доставките. Това, което за (...), само да кажа... дали беше края на март или най-късно до 15-ти април, „Булгартрансгаз“ разпределя капацитетите за нагнетяване, съхранение и добив, т.е. това, което като капацитет е имало „Булгаргаз“, то е тука при нас, то е до края на март. Тези капацитети на „Булгаргаз“ са били ясни някъде април месец. Както сега видях в сайта на „Булгартрансгаз“, в момента са обявени свободните капацитети за нагнетяване, съхраняване и добив. Тристранното споразумение става след юли месец, т.е. явно капацитетите са взели „Булгаргаз“, и (...), и топлофикациите. Знаем, че и още много други са взели такива капацитети. Това е, което знаем по отношение на „Булгаргаз“ и топлофикациите:

При определянето на цената за януари е взет целият максимален капацитет за януари, който е разпределен от „Булгартрансгаз“ плюс двете на топлофикациите. И всъщност януари е възникнала (ние питахме за този въпрос „Булгаргаз“) необходимост да купят още (...) MW на ден, а (...) са имали свободен капацитет, но нямали количества, които да добият, затова „Булгаргаз“ е купувал (...) MW на ден за (...) дни. Това е посочено в това споразумение.

Р. Тахир:

Пише го в доклада. Пише: „има тристранно споразумение“.

Това има отражение към компонентата „задължение към обществото“, с което е коригиран тук този график. Ние сме сметнали всички дадени фактури. Разходите са такива, колкото е посочено в този график.

Г-н Йорданов, аз... За това има процедура на открито заседание. Откритото заседание е между Комисията и заявителя, не между работната група и заявителя. Аз Ви предлагам някои въпроси, на който ние не можем да отговорим, да ги зададете на заявителя.

Не, изследвали сме го. Не. Специално...

Изследвали сме го. Ето, казах Ви...

Добре, сега понеже това е за първи път, всяка Комисия си има нови изисквания. Не ми се иска нещо повече да кажа. След като... Следващи доклади ще ги изготвим, както новата Комисия...

С. Тодоров:

Молбата е това. Доколкото разбирам, ако мога да Ви дам обща насока: всички цени или ценови компоненти трябва да бъдат обосновани и доказани. Дали ще е с наш анализ или с информация от заявителя, Комисията трябва да има абсолютна сигурност, че ценовите компоненти е ясно откъде произлизат.

Второ нещо по отношение на цените:

Трябва Комисията, когато взема решения за всеки нов ценови период, да е абсолютно сигурна, че това са най-добрите цени. Дали това ще бъде в резултат на работата на Комисията, на работната група или в резултат на информация, получена и от заявителя, Вие преценете, но що се отнася до това какво е включено в цената, откъде идва и защо се получават левовите и стотинките там, трябва да има абсолютна яснота и доказаност. Също така Комисията трябва да има абсолютна яснота дали това са най-добрите цени, които българският потребител може да получи.

Оттук следва един допълнителен въпрос. Тъй като цената се формира като микс от различни цени и различни количества, Комисията във всяко едно ценово решение трябва да бъде убедена от заявителя или работната група, че при този микс, който се предлага, се защитават интересите на крайните потребители, битовите потребители, по най-добрия начин. С други думи – не само цените, не само да е ясно какви са цените, не само да е ясно, че това са най-добрите цени, но и миксът дотолкова, доколкото влияе върху среднопретеглената цена, също трябва да е обоснован, че това е най-доброто съотношение. Това го давам като коментар за последващите ценови периоди, и се опасявам, че трябва да го направим и за сегашния.

Може да продължите да отговаряте на останалите въпроси на Комисията.

Г. Дечева:

Относно въпроса Ви как се формира за добив в „Чирен“. Г-жа Тахир съвсем добре обясни начина, по който става заприходването на тези количества в „Чирен“ и миксът, който се получава от различните източници. На тази база съвсем естествено е в „Булгаргаз“ да съществува такава счетоводна програма, която да може да отрази в началото и в края на нагнетателния период какви ще са количествата, пропорциите и съответно остойността им. Затова и те имат този програмен продукт, въз основа на който след целия нагнетателен период за целия добивен период цената не се променя. Точно защото вече са влезли всичките количества, направен е миксът и оттам вече тази цена, която е в продължение на 6 месеца или в периода на добив, тя остава непроменена в размер (в случая) е (...) лв./MWh. Това съвсем естествено, ние даже го проиграхме със съвсем по-опростени методи, и стегнахме съвсем близко до тази цена, като, естествено, те имат и някакви количества, които са останали може би от предишния нагнетателен период, които вече са остойностени по друга цена, защото е минал вече този период от микса. Те не влизат в новообразувания микс. Затова има и разлика, която е съвсем минимална. Но към тези (...) лв./MWh се добавят тези капацитивни продукти, които ги начислява „Булгартрансгаз“ като главен оператор на газохранилището. Това са цени за капацитет, които цени за всеки месец са различни. За март месец е 6,4996 лв./MWh. Освен това нещо се прибавя компонента за пренос, която също е остойностена и е в сайта на „Булгартрансгаз“, както и технологичната компонента в размер на 0,0873 и т.н. С отделните цифри няма да Ви запознавам, защото няма смисъл, те така или иначе се калкулират. Има и такса за неутралност при балансиране. За газовата 2021-2022 г., тя е една за периода 01.10 – 31.03: в размер на 0,049 лв./MWh. Всичките тези компоненти като се прибавят към тази цена, която излиза от счетоводството на „Булгаргаз“ ЕАД (в размер на (...) лв./MWh) се получава именно тази цена, която са сложили за цена на „Чирен“ от (...) лв./MWh. Това е, което мога да кажа относно алгоритъма, по който и тяхната счетоводна програма изчислява крайната цена за добив от „Чирен“.

С. Тодоров:

Благодаря Ви за дадените разяснения. От Вашия отговор аз разбирам, че има методология, има счетоводна програма, има данни и по някакъв начин тази цена на енергията е изчислена и освен цената на енергията имаме и съответни такси за достъп и съхранение в „Чирен“. Това е много хубаво. Моля тези данни да бъдат прилагани при всяко едно ценово решение в докладите в цифров формат, така че да може да се проследи как се формира и образува тази цена. Мисля, че няма да бъде голяма трудност, при положение че казахте, че ги има системите и данните, и обясненията. Благодаря!

Към този момент за съжаление за мен лично цената от (...) лв. е непроверена. Говоря за..., може би за експерти от работната група имат увереност за тази цена, аз нямам увереност и бих искал да я придобия.

Р. Тахир:

Само да посоча... Продължение на въпроса... В справка № 8 към заявлението на „Булгаргаз“ ЕАД е дадена справка, която показва добити и нагнетени количества природен газ в ПГХ „Чирен“ за м. януари 2022 г., като тук са дадени данните и за февруари. В началото на м. февруари наличното число е (...). Добивът е този: (...), което е заложено в цените за февруари. И в края на февруари се очаква това количество, което сега е заложено в цените за март: (...). Това е цялото количество, което по тяхна справка към заявлението, цялото останало го залагат в цените.

С. Тодоров:

Това беше отговорът на въпроса ми дали ще остане някакво количество след м. март. Така ли?

Р. Тахир:

Да, за сега така, но аз...

С. Тодоров:

Отговорът е: Не, няма да има никакво количество, останало за месец април.

Р. Тахир:

Да, за месец април, освен ако сега през февруари не ограничат някакъв добив и нещо не се случи, защото това са динамични...

С. Тодоров:

Разбирам! Добре!

Р. Тахир:

И следващото, което исках да кажа... За най-евтините количества... Този микс е максимално възможният. Съгласно (...) споразумение от 16-ти септември с азербайджанската страна, количеството, което азербайджанската страна дава на „Булгаргаз“ е (...) MWh/ден. За тези (...) MWh/ден са резервирани капацитетите в Неа Месимврия. За тези (...) MWh/ден са резервирани тримесечни капацитети в DESFA. Аз не съм юрист, но смятам, че има договор, че има предварително сключено споразумение и споразумението е законния акт. Второто казах... Ето сега „Чирен“. Максимално възможното... след март месец, което е по заявките, защото в цените са влезли за януари, февруари и март. И март вече не се предвижда да остават никакви количества. И какво остава? Остава останалото до (...) млн. Трябва да се купи от някъде и „Булгаргаз“ има договор, съгласно който договор има и задължение да купува минимални количества и съответно по този договор се допълват останалите количества, трите източника. Между другото, аз говорих с „Газов хъб Балкан“ дали

някой предлага месечни капацитетни продукти за март. Казаха: Изключения няма за март, много рядко някой предлага месечен продукт за месец напред. Помолих колегите да проверят за Турция и за Румъния... За Македония и Сърбия нямат борси. Има в Румъния и в Турция. В Румъния казаха, че има три борси и са много по-високи цените и плюс на това, за да можеш да търгуваш на други борси трябва да имаш лицензия и съответно членство. Проблемът в Турция... също има борса, но проблемът в Турция е бил, че няма споразумение между „Булгартрансгаз“ и турската страна BOTAŞ, няма сключено междусистемно споразумение, за да могат да се резервират капацитети и да се пренасят. Аз... понеже помолих колегите да проверят за съседните страни и това е... Аз не знам откъде другаде биха... Но ако Комисията настоява бихме писали писмо до „Булгаргаз“ да ни предоставят този анализ на пазарите, къде са член, къде не са и така...

Р. Тахир:

В Наредбата никъде не пише анализ на пазара, а се коментират договорите.

Да, търговските договори...

С. Тодоров:

Да обобщя. Отговорът на въпроса по отношение на микса е, че миксът е формиран с желанието да се закупи цялото възможно количество от най-евтиният доставчик и най-голямото количество се купува от „Газпром“ поради факта, че няма достатъчно налични количества по договора с Азербайджан и в „Чирен“, които да покрият потреблението на регулиран пазар. Това го разбрах. Разбрах също така, че казахте, че има споразумение от миналата година, което определя максимални количества за договора с Азербайджан. Преди това каква е била ситуацията? По отношение на количествата говоря.

Р. Тахир:

Да, точно това се опитвам... На 30.12.2020 г. от страна на „Булгаргаз“ ни беше предоставен договорът с Азербайджан – и (...), и (...) споразумение. Мисля, че в (...) споразумение още е посочено, че количествата (тъй като няма изградена точка Комотини), които ще се предоставят на „Булгаргаз“ са (...) MWh, там са в kW, но аз ще Ви ги кажа в MWh, за (...) период, за (...) месеци на ден и за (...) месеци: (...) MWh/ден. Всъщност тези количества влизаха в цените, когато се правеха през 2021 г. На първото споразумение периодът беше до 30-ти септември. Това е първият временен период: 30.09.2021 г. На 16-ти септември е подписано (...) споразумение. В това (...) споразумение (с временен период до 30.06.2022 г.) максимално възможните количества, които могат да се вземат са (...) MWh/ден – това, което ние сме отразили в ценовото решение. Само искам да кажа нещо. Имаше условия за влизането в сила на това (...) споразумение. Тъй като нямаше изходна точка Комотини,

(...заличена информация в съответствие с клауза за конфиденциалност от договора...) тези (...) MWh (...) споразумение влиза в сила. Всъщност това е до 30-ти юни повече от тези (...) MWh сигурно могат да се вземат, но може би на по-висока цена. Не мога да кажа. Това е споразумението между двете страни и това, което ние имаме като информация.

С. Тодоров:

Значи до септември месец в цената за битовите потребители на регулиран пазар на газ в България е било предвидено да се взема месечно за (...) период по (...) MWh/ден? Нали така?

Р. Тахир:

Да!

С. Тодоров:

Съгласно новото споразумение взимаме не повече от (...) MWh/ден, а за (...) месеци (...) MWh/ден.

Това е по предишното. Сега не правим разлика между (...) месеци...

Разбрах! Кога изтича срокът на сегашното споразумение?

Р. Тахир:

На 30.06.2022 г.

С. Тодоров:

На 30.06.2022 г. Благодаря!

Р. Тахир:

На някакви други въпроси, които сме успели да запишем, сме готови да отговаряме.

Тази компонента „задължение към обществото“ е съгласно Плана, утвърден от министъра на енергетиката и трябва върху всички заявени количества на обществения доставчик, там 20%..., те са различни всяка година, определен обем, който трябва да се съхранява. Например мисля, че сега за 2022 г. е някъде около (...) млн. и нещо. Сега тази компонента се разхвърля, казахме всеки месец се променя. Тя всеки месец се променя, като отразяваме отчетните данни и с оглед, тъй като има месец на нагнетяване, има месец на добив да не се получават някой месеци по-високи цени, други по-ниски затова равномерно се движи. Тази компонента „задължение към обществото“ се плаща от всички, а всъщност разходите за съхранение са само за регулирания пазар, т.е. ако не са правят цените на вход за всички количества, се отделя регулиран пазар. Това са количествата за крайните снабдители и за топлофикациите, макар че там има в Плана посочени клиенти с неравномерно...

Тя се плаща от всички, всички клиенти на „Булгаргаз“, включително и от тези по Програмата за освобождаване. Те купуват...

Това не влиза в цените! Не, това не влиза в цените!

Някъде след промяната в закона... Само да кажа. В цените на „Булгаргаз“ преди промяната на закона, която влезе от 01.01.2020 г. действително съхраняваше и в цените влизаха всички разходи за съхранение. В момента, след промяната, тъй като регулираме цената за този пазар... Те влизаха като променливи разходи в надценката, докато сега вече няма променливи разходи. „Булгаргаз“, мисля, че от 2020 или 2021 г., съхранява количества и в цените влизат тези, които са по този план.

Добре! (...)! Ще прочетем Плана и ще видим пак.

С. Тодоров:

Ако мога да обобщя въпросите и отговорите. Останаха неотговорени въпросите по отношение това ли са най-добрите цени, които „Булгаргаз“ би могъл да получи на българския и съседните пазари за месец март. Не специфицирам, че трябва да става въпрос за месечни продукти. Аз лично нямам съмнение, че месечните продукти са най-скъпи. Специфицирам за това, че нямаме анализ на пазара, поне този, на който мога да се доверя аз. Имаме нужда от данни в писмен вид, с източник, на който може да се доверим, за да бъдем убедени, че това са най-добрите цени и постигнат принципът на най-ниски разходи. По отношение на микса бих искал обясненията да бъдат посочени и в доклада – по отношение на приоритета и най-ниските цени, за да ги имаме писмено. По отношение на количествата в микса – по същия начин: кратко обяснение откъде произлизат цените и споразумението кога е сключено и какъв е периодът му на валидност. Това според мен също трябва да се изясни. По отношение на ценообразуването на „Чирен“ – вече говорихме. Искаме данни, които да обосновават

цената и в цифров формат, така, че да може да проверим калкулациите, тъй като предполагам, че са много позиции е хубаво да видим кое как излиза. Включително и съпътстващите разходи – да имаме увереност, че цената е формирана от валидните такси на съответните дружества за достъп и съхранение, само що се отнася за количествата, предназначени за регулиран пазар. Трябва да е ясна връзката между количества, съхранявани за регулиран пазар за всеки отделен месец в процеса на нагнетяване и в процеса на черпене и баланса от количествата, които са предназначени само за регулиран пазар – да се види, че таксата за съхранение и достъп е приложима само за тях.

Аз имам един принципен въпрос. Ние в момента сме се събрали и имаме компетентност да разглеждаме цените за домакинствата и топлофикациите (доколкото говорим за регулирана цена) и да обосновем и приемем ценовите компоненти и съответните количества то различните източници, които формират цената за регулиран пазар. Защо в целия микс взимаме не само количествата за регулиран пазар, а за цялото потребление, което е осигурявано от „Булгаргаз“?

Р. Тахир:

Така е по наредба и при промените на наредбата тогавашната Комисията така прецени, че е най-правилно. Ние не можем да нарушим наредбата и да вземем само част от количествата. Може да има друга визия, но трябва да се промени нормативната база и след това са се тръгне по друг път.

С. Тодоров:

В коя година и кога беше тази последна промяна?

Р. Тахир:

Тя се предлага от 01.01.2021 г. Затова на 01.01.2020 г. работихме.

С. Тодоров:

Има ли работната група, която сме се събрали, предполагам, че това са най-компетентните хора в Комисията по отношение на пазара на газ, някакви аргументи в сегашния момент, които са достатъчно валидни, които да казват, че най-евтините количества газ, които „Булгаргаз“ трябва и може да придобие, трябва да бъдат разпределяни върху всички потребители в България, а не само върху тези за регулиран пазар. Има ли някакъв аргумент, естествено освен интереса на индустриалните потребители, които нормално биха искали да ползват колкото се може по-ниски цени? Все пак имаме цени на свободен пазар, имаме цени на регулиран пазар. Ние тук отговаряме за цените на регулиран пазар. Защо нашите решения се разпростират и върху цените на индустриалните потребители и свободния пазар? Въпросът ми е: Има ли някакви валидни аргументи в този момент, защо това да не бъде променено?

Б. Голубарев:

Г-н Председател, точно във връзка с последния въпрос беше и моят въпрос, но от друга гледна точка и точно аргументите „против“ така да се продължава. В края на краищата аз виждам или може би бъркам, но тук се създават реални условия за смесване на двата пазара, а в Закона за енергетиката ясно е казано, че лицензиите трябва да бъдат разделени. Мисля, че това е основният аргумент, който трябва да ни води към това да се промени тази част на наредбата, която казва, че трябва да се формира една цена за всички. Това създава условие за кръстосване, да не може да се проследи, кое къде отива. Ще дам и конкретен пример от въпросите, които бяха зададени тук. Например аз не можах да разбера, защо е изкупен капацитетът от (...). Предполагам, че трябва да отговорят конкретно, но той само за регулирания пазар ли е купен, или е купен и за свободния? Ако е купен само за регулирания, какво гарантира,

че само тази цена, за която той е купен... Давам конкретен пример специално с този капацитет, защото, когато стане въпрос за него си помислих: ето един пример, как да не може да се разграничат двете лицензии за търговец и за обществен доставчик.

С. Тодоров:

Да взема нещо предвид от изказването на г-н Голубарев. Ние виждаме, както Вие споменахте, че през определени периоди „Булгаргаз“ е участвал доста активно и успешно в ролята си на купувач на газ, включително и на българския пазар, от други доставчици. Аз не мога да се съглася, че „Булгаргаз“ е задължен да използва само средствата, които му предоставят дългосрочните договори за изкупуване. Той е бил могъл да направи записване включително на българската газова борса за това да закупи количества за определен период и тези количества, ако са на достатъчно ниска цена да ги включи в микса за регулиран пазар. Включително би трябвало да може да направи това и на съседните борси – не само като борсов продукт, но и по някакви по-дългосрочни договори. Споменахте, че имаме задължения за минимални количества. Доколкото бих искал това също да бъде засегнато в доклада, бих искал да разбера по дългосрочните договори какви са тези задължения, за да може да преценим дали ни ограничават, или ограничават ли заявителя, или му дават свобода, която той може би все още не използва.

Р. Тахир:

Това са ограничения за минимални количества са за заявителя. Не са за КЕВР. Те са за заявителя. Искан да кажа на г-н Голубарев, че специално с тази покупка на (...), този разход се отразява в компонента „задължение към обществото“ и тя се плаща от всички клиенти на „Булгаргаз“, в смисъл, че не е само за регулиран. В тази част е.

Б. Голубарев:

С това съм съгласен, да. Просто това го дадох като пример, но например, че се прави една цена на вход, това вече е предпоставка за такова кръстосване.

А. Йорданов:

Г-н Председател, ако позволите да допълня разсъждението на г-н Голубарев. Самата хипотеза за цена на вход и това, че всички количества, доставяни от „Булгаргаз“ за вътрешния пазар, участват в изчисляването на тази цена на вход, е грешна в условията на либерализиран пазар, защото тази хипотеза гласи, че всъщност „Булгаргаз“ обслужва цялото потребление на националния пазар. Ако видите количествата по двустранните договори плюс „Чирен“, покриват почти всичко, което е реализирано като потребление в страната. Тази хипотеза обслужва именно монополното положение на „Булгаргаз“, при наличие на две борси, съседни пазари. За мен това също е сериозен проблем, защото Комисията има отговорности и в посока да създава предпоставки за възникване на свободен пазар на природен газ, а не обратното.

Р. Тахир:

Да уведомя новите членове на Комисията... Има предложение на „Булгаргаз“ за промяна на Наредба № 2, която сме започнали да работим, някои неща, така че... Те колегите ще кажат, защо не се довърши тази промяна. Беше започнала някъде към септември. Ще помоля колегите да кажат, защо не се довърши промяната в наредбата за цените.

С. Тодоров:

Аз мисля, че ще излезем доста сериозно извън обекта на нашата дискусия днес, а тя е именно обсъждане на доклада на работната група. Не мога обаче да не направя бележката, че, както всички знаем, газовият пазар е сравнително най-неразвит в

България. Аз приветствам и се радвам на стъпките, които до момента е направила Комисията в тази посока. Очевидно трябва още някои стъпки да направим, като тези, които току-що бяха отбелязани от членовете на Комисията, очевидно трябва да ги направим в спешен порядък. Само до обобщя:

Имаме по необходимост историческа смесване на функцията на „Булгаргаз“ като търговец и доставчик на големи индустриални потребители и неговата функция като обществен доставчик на регулирана цена. Това може би е исторически обусловено, но ние трябва да помогнем на всички на пазара, включително на „Булгаргаз“, да започнат да функционират ефективно в тези си две различни качества. Проблемът, който мисля, че тук беше забелязан от Комисията е следният: първо, от сегашните разпоредби на наредбата за формиране на цените при газа имаме ощетяване на битовите потребители на регулиран пазар, включително и на клиентите на топлофикация, тъй като газът за регулиран пазар се отразява на цените на топлоенергията, поради факта, че цената се образува и количествата от най-евтини източници се разпределят пропорционално на потреблението на цялата страна.

Вторият проблем, който същите текстове на Наредбата поражда е фактът, че „Булгаргаз“ доставя всички количества до всички потребители (образно казано или поне 95%) в България. Очевидно това е пречка за развитие на свободния пазар, поради факта, че той дава субсидирани бих казал, макар, че не е точен термин, количества и към индустрията. Никакви други източници и търговци не успяват да оперират ефективно на този пазар, така че ще помоля да се създаде работна група, която да вземе становище от всички участници на пазара, включително топлофикационните дружества, включително разпределителните предприятия на пазара на електроенергия, включително търговците на дребно и на регулиран пазар от съответните асоциации. Бих искал също така да се направи и проучване на по-развитите и най-развитите пазари на газова енергия в Европа, които са сходни като география и икономическо развитие на България. Мисля, че типичен пример, който ми идва би бил Унгария, която е горедолу сходна. Нетипичен пример би бил Гърция, която очевидно поради факта, че има директен достъп по море би могла да развива газовия си пазар по друг начин. Нека да видим какво ще съберем в резултат на тази информация и да излезем в най-кратък срок с предложение за промяна на Наредбата в тази ѝ част. Ако междуременно можем да направим някакви други промени, които да стимулират пазара и развитието на пазара на газова енергия в България – още по-добре. Някакви коментари или предложения от работната група?

А. Иванова:

Аз само, ако може. Тъй като вече имаме открита такава процедура и назначена работна група, може би в хода на тази процедура да продължим с тази задача?

С. Тодоров:

Чудесно! Нека в работен порядък да информираме членовете на Комисията в състав „Енергетика“ за текущия статут на работата и кои са въввлечени в тази работа от гледна точка участници извън Комисията и ще продължим отгук нататък.

Добре, колеги, аз честно казано предлагам да върнем доклада за допълване и доработка, и да дадем някакъв срок на колегите да свършат тази работа. Първо, предлагам на гласуване това да върнем доклада за детайлно и изчерпателно отговаряне на поставените въпроси. Режим на гласуване, който е „за“, моля да гласува.

Предвид гореизложеното,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Връща за доклад с вх. № Е-ДК-148 от 15.02.2022 г. относно заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с вх. № Е-15-20-10#1 от 08.02.2022 г. за утвърждаване на цена за месец март 2022 г., по която общественият доставчик да продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лица, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия за допълване от работната група.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Станислав Тодоров и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев.

Решението е взето с **три гласа „за“** (Станислав Тодоров – за, Александър Йорданов – за, Благой Голубарев – за), от които **два гласа** (Александър Йорданов и Благой Голубарев) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

С. Тодоров:

За протокола с три гласа „за“ и с единодушие докладът се връща за доработка. По отношение на това, какъв срок да дадем. Първо, може би да Ви попитаме Вас. Горедолу в какъв срок мислите, че можете да набавите необходимата информация, предвид факта, че трябва да ангажирате и заявителя?

А. Иванова:

Според закона Комисията трябва да се произнесе с решение през месеца, за който цената ще се прилага от първо число на този месец.

Р. Тахир:

Да кажа нещо. Тази цена е свързана и с актуализираната цена, по която ще плащат по програмата за освобождаване, а доколкото знам към 5-то число „Булгаргаз“ фактурира на всичките си клиенти, за да платят след това и да си платят доставките. Плюс на това имаме и от газоразпределителни... Понеже имаше два такива случая на по-късно произнасяне и имаше дори и претенции от газоразпределителни дружества. Единият път беше на 16-ти септември, а другият на 21-ви и имаше дори претенции от страна на газоразпределителни дружества за нанесени щети от Комисията. Просто го казвам като информация.

С. Тодоров:

Колеги, предвид сроковете: моля, работната група до 22-ри (вечерта) да представи променен доклад. Насрочвам следващо заседание на същата тема, на 24-ти от...

...11:00 часа на 24-ти (сутринта). С това закривам заседанието. Благодаря Ви, колеги!

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
А. Йорданов

СТАНИСЛАВ ТОДОРОВ

.....
Б. Голубарев

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирали:

А. Фикова – главен експерт

И. Зашева – главен експерт

Н. Косев – главен експерт